

SİRKÜLER

Sayı: Haziran 2019

İçindekiler

1. BÖLÜM	2
SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI.....	2
1. Türkiye - Fransa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi.....	2
2. Türkiye – Macaristan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi	2
3. 5510 Sayılı Kanunun Ek 16’ncı Maddesi Kapsamında(Vakıflar Tarafından Kurulan Yükseköğretim Kurumları) Prim Teşviki Uygulamaları	4
2. BÖLÜM	6
ÇALIŞMA MEVZUATI	6
1. Yurtdışından Yapılan Çalışma İzin Başvurularına İstinaden Düzenlenen Çalışma İzinlerine Ait Çalışma İzni Harcı Ve Değerli Kağıt Bedeli.....	6
2. Kısa Çalışma Ödeneği Süre Uzatım Kararı	6

1. BÖLÜM SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI

1. Türkiye - Fransa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: SGK'nın 2019/14 Sayılı Genelgesi

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti ile Fransa Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Konusunda Genel Sözleşme 20 Ocak 1972 tarihinde imzalanarak 1 Ağustos 1973 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme 3 Şubat 1984 tarihinde yenilenmiş olup değişiklikler 1 Temmuz 1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Genelgenin Birinci bölümü genel hükümleri içermekte olup, sırasıyla akit tarafların vatandaşlarının eşit muameleye tabi tutulması, isteğe bağlı sigortalılığa ilişkin hükümler, Sözleşmenin ülke kapsamı, mevzuat kapsamı, Sözleşmenin uygulanmayacağı kişiler, mevzuata tabi kalma ve istisnai hükümleri, ikinci bölümünde, hastalık ve analık sigortası, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası, aile yardımları ile iş kazası ve meslek hastalıkları sigortalarının uygulanmasına ilişkin özel hükümler, üçüncü bölümde idari yardımlaşma dâhil Sözleşmenin uygulanması hakkındaki çeşitli hükümler, dördüncü bölümde ise geçiş hükümleri, Sözleşmenin yürürlüğü ve feshine ilişkin hükümler yer almaktadır.

[Genelge'ye buradan ulaşabilirsiniz.](#)

2. Türkiye – Macaristan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: SGK'nın 2019/13 Sayılı Genelgesi

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti arasında 24/02/2015 tarihinde imzalanan ve 24/08/2017 tarihli ve 30164 mükerrer sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Anlaşması 01/04/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Anlaşma, Genel Hükümler, Uygulanacak Mevzuata İlişkin Hükümler, Yardımlara İlişkin Hükümler, Çeşitli Hükümler ile Geçici ve Son Hükümler olmak üzere 5 (beş) bölümden oluşmaktadır.

İlgili Anlaşmanın 2'nci maddesine göre, maddi uygulama bakımından Anlaşma; Ülkemiz açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları, işsizlik sigortaları ile genel sağlık sigortası

kapsamında hastalık ve analık yardımlarını kapsamaktadır. Ancak hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalışanlar için işsizlik sigortası, kamu idarelerinde çalışanlar açısından iş kazası ve meslek hastalıkları ile işsizlik sigortaları hükümleri uygulanmayacaktır.

Anlaşmanın 3'üncü maddesine göre, Anlaşma sigortalılık esasına dayalı olup, Türkiye bakımından 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel sağlık sigortası Kanununun 4/1-a-b-c bentlerine göre sigortalı sayılanlar ile bunların aile bireylerini kapsamaktadır.

Anlaşmanın 7'nci maddesine göre, Akit Taraflardan birinde yardımlara hak kazanma ya da yardım miktarı üzerinde değişikliğe sebep olabilecek bir vakanın gerçekleşmesi durumunda, diğer Akit Taraf bu vakayı kendi ülkesinde geçmiş gibi dikkate alacaktır.

Anlaşmanın 8'inci maddesine göre, Akit Taraf sigortalıları, istihdam edildikleri Akit Taraf mevzuatına tabidirler. Ancak bu kişilerin diğer Akit Taraf ülkesinde geçici görevlendirilmeleri ya da geçici olarak faaliyetlerini diğer Akit Taraf ülkesinde nakletmeleri durumunda Anlaşmanın 9'uncu maddesine göre 24 ayı geçmemek üzere aynı akit taraf mevzuatına tabili kalırlar. Akit Tarafların mutabık kalmaları durumunda, bu süre 60 aya kadar uzatılabilir. Kamu görevlileri ya da Akit Tarafta çalıştıkları sürece de istihdam edildikleri Akit Taraf mevzuatına tabidirler.

Ülkemiz açısından Anlaşmanın 15'inci maddesine göre sağlık uygulaması, bulunma durumunda;

1. Bir işin ifası için işvereni tarafından geçici olarak Macaristan'a gönderilenler, Türkiye'de bağımsız çalışmakta iken faaliyetine geçici olarak Macaristan'da devam edecek olanlar ve Macaristan'a görevli olarak gönderilen kamu görevlileri ile bunların aile bireyleri görev süresi boyunca,
2. SGK'nın onayı alınmak şartıyla Türkiye'de tedavi görmekte iken bu tedavisine devam etmek üzere Macaristan'a dönen sigortalı ve bunların beraberindeki aile bireyleri geçici iş göremezlik süresi boyunca,
3. Türkiye'de istihdam edilen uluslararası taşımacılık personelinden, taşımacılık işi nedeniyle geçici olarak Macaristan'da bulunanları görev süreleri boyunca,
4. Macaristan'daki elçilik ve konsolosluklarda çalışanlardan Türk mevzuatına tabi kalmayı tercih edenleri ve bunların beraberindeki aile bireylerini görev süreleri boyunca,
5. İş kazası ya da meslek hastalığı nedeniyle kendisine gelir bağlananlardan Macaristan'da geçici bulunanları geçici buldukları süre boyunca kapsamaktadır.

Anlaşmanın 17'nci maddesi gereği hem Türkiye'den hem de Macaristan'dan gelir veya aylık alanların sağlık yardımları, ikamet ettikleri Akit Taraf ülkesinin yetkili kurumunca karşılanacaktır. Akit Taraflardan yalnızca birinden aylık almakta iken, diğer Akit Tarafta ikamet edenler ve beraberinde ikamet eden aile bireylerinin sağlık yardım masrafları aylığı ödeyen Akit Tarafın yetkili kurumu tarafından karşılanacaktır. Diğer yandan Anlaşmanın 20'nci maddesi gereğince Kurum mevzuatına göre kendisine iş kazası yada meslek hastalığı nedeniyle gelir bağlanmış olanlardan Macaristan'da ikamet edenlerin sağlık yardım masrafları Kurumca karşılanacaktır.

Akit taraflardan birinde sigortalı olarak çalışan bir kişinin diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet eden bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık yardım hakları Anlaşma kapsamında değildir.

Anlaşmanın 23'üncü maddesine göre, bir Akit Tarafın mevzuatına göre yardımlara hak kazanmada Akit Tarafta tamamlanan prim ödeme gün sayıları aynı zaman rastlamamak kaydıyla birleştirilecektir. Ancak, Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre prim ödeme gün sayısının o Akit Taraf mevzuatına göre aylığa hak kazanmaya yeterli olması halinde süre birleştirilmesi yapılmayacaktır.

Anlaşmanın 27'nci maddesine göre, Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre 1(bir) yıldan az prim ödeme gün sayısının bulunması durumunda o ülke mevzuatına göre malullük, yaşlılık ve ölüm yardımları yapılmayacaktır. Ancak, aylığı bağlayacak olan Akit Taraf, diğer Akit Tarafta geçen bir yıldan az süreleri kendi mevzuatına göre geçmiş süre olarak dikkate alacaktır.

Anlaşmanın 24'üncü maddesine göre, her iki Akit Taraf mevzuatına göre sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi durumunda da aylığa hak kazanılması durumunda, Akit Taraflardan birinin üçüncü bir ülke ile imzalanmış olduğu ikili sosyal güvenlik anlaşmasında aksine bir hüküm bulunmaması şartıyla, bu ülkelerdeki sigortalılık süreleri de dikkate alınarak aylığa hak kazama durumu tespit edilecektir.

Anlaşmanın yürürlüğe girdiği 01/04/2018 tarihinden önce, gün sayısı koşulu yerine gelmediğinden aylık talepleri reddedilenlerin, Anlaşmanın yürürlük tarihi itibarıyla 24 ay içerisinde müracaat etmeleri ve gün sayısı koşulunun Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yerine gelmesi durumunda 01/04/2018 tarihini takip eden ay başından itibaren aylıkları bağlanacaktır.

Anlaşma süresi olarak yürürlükte kalacak olup, Taraflardan birinin Anlaşmayı feshetmesi halinde Anlaşma hükümleri, Anlaşmanın son geçerlilik tarihine kadar hak kazanılan yardımlar için uygulamaya devam edilecektir.

[Genelge'ye buradan ulaşabilirsiniz.](#)

3. 5510 Sayılı Kanunun Ek 16'ncı Maddesi Kapsamında(Vakıflar Tarafından Kurulan Yükseköğretim Kurumları) Prim Teşviki Uygulamaları

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: SGK'nın 2019/15 Sayılı Genelgesi

Bilindiği üzere, 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 58 inci maddesiyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci

maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan "Bu bent hükümleri"; ibaresinden sonra gelmek üzere "vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere" ibaresi eklenmiştir.

Diğer taraftan, 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 69 uncu maddesi ile 5510 sayılı Kanuna ek 16 ncı madde eklenmiş olup, anılan maddede;

"Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ile bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurt içinde hizmet satın aldığı vaki] üniversiteleri ve özel sektör işyerleri; bu Kanun, 4447 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun, 14/7/2004 tarihli ve 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu, 3294 sayılı Kanun, 2828 sayılı Kanun ve diğer Kanunlarda yer alan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemlerde vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, okul aile birlikleri ve bu Kanunun 73 üncü maddesine göre Kurumun yurt içinde hizmet satın aldığı vakıf üniversiteleri ve özel sektör işyerleri tarafından, bu Kanun, 4447 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun, 5746 sayılı Kanun, 5225 sayılı Kanun, 3294 sayılı Kanun ve 2828 sayılı Kanun uyarınca yararlanılan prim teşviki, destek ve indirimlerinden usulüne uygun olarak yararlanılmış sayılır.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ve okul aile birlikleri, ek 17 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere ilgili kanunlarla sağlanan prim teşvik, destek ve indirimlerinden geriye yönelik olarak yararlanamaz ve yararlanılmış olan söz konusu teşvik, destek ve indirimler değiştirilemez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumu'nun görüşleri alınarak Kurumca belirlenir." hükümleri yer almaktadır.

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendine eklenen hüküm 9/12/2016 tarihi itibarıyla, 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 16'ncı madde hükmü ise 1/4/2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, uygulamaya ilişkin usul ve esaslar 2019/15 Sayılı Genelge 'de açıklanmıştır.

[Genelge'ye buradan ulaşabilirsiniz.](#)

2. BÖLÜM ÇALIŞMA MEVZUATI

1. Yurtdışından Yapılan Çalışma İzin Başvurularına İstinaden Düzenlenen Çalışma İzinlerine Ait Çalışma İzni Harcı Ve Değerli Kağıt Bedeli

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nün 17/06/2019 tarihli Duyurusu

Bilindiği üzere, yurt dışından yapılan çalışma izin başvurularında talebin olumlu değerlendirilmesi halinde ödenmesi gereken çalışma izin harcı ve değerli kağıt bedeli ilgili yabancı tarafından çalışma vizesi başvurusunda bulunulan konsolosluga ödenmektedir.

Bu süreçte Bakanlık nezdinde ve T.C. dış temsilciliklerinde karşılaşılan muhtelif sorunların ortadan kaldırılmasını teminen yurtdışından yapılan çalışma izin başvurularında aynen yurtiçi başvurularda olduğu gibi harç ve değerli kağıt bedelinin yurtiçinden alınması kararlaştırılmış ve E-izin sisteminde gerekli işlemler tamamlanmıştır.

Bu itibarla yurt dışından yapılan çalışma izin başvurularında, talebi uygun bulunan yabancılar adına tahsil edilecek çalışma izni harç tutarı ve değerli kağıt bedeli 17.06.2019 tarihinden itibaren aynen yurtiçi başvurularda olduğu gibi Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğünce belirlenerek çalışma izni başvurusunu yapan işverenliklere elektronik ortamda tebliğ edilecektir.

2. Kısa Çalışma Ödeneği Süre Uzatım Kararı

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: 26 Haziran 2019 Tarihli ve 30813 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkındaki 1198 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı

Buna göre, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun ek 2'nci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamındaki zorlayıcı sebep gerekçesiyle kısa çalışma uygulanan işyerleri için; 31/12/2019 tarihine kadar uzatma başvurusunda bulunulması, kısa çalışma uygulaması devam eden ve aynı kişileri kapsayan uzatma talepleri hariç diğer talepler için yeni bir uygunluk tespiti yapılması şartıyla kısa çalışma ödeneğinin süresi 3 ay uzatıldı.

Buna bağlı olarak uzatılan 3 aylık dönemde kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemelerin, süre kısıntısı olmadan tamamı ödenecek olup, zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40'inci maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlaması gibi bir durum söz konusu olmayacaktır.

Karar kapsamında kısa çalışma ödeneğinin süresinin uzatıldığı hallerde, kısa çalışma uygulanan ilk üç aylık dönemde yapılan ödemeler, başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülmeyecektir.